omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Aan : (5.1)(2)(e)
Van : (5.1)(2)(e)
Datum : 21 juli 2020
Onderwerp : Jurisprudentieoverzicht assimilatiebelichting

Memo
Jurisprudentieoverzicht assimilatiebelichting

Er is weinig recente jurisprudentie inzake assimilatiebelichting. Dit jaar werden twee uitspraken gedaan inzake planschade, wat naar mijn idee voor ons op dit moment niet relevant is. Daarnaast bestaat er oudere jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna, ABRvS) waarin meer duidelijkheid wordt geschept over het toetsingskader van assimilatiebelichting. Voor natuur komt een interessante uitspraak uit 2005. Dit ging weliswaar over een staatsnatuurmonument en al vijftien jaar oud, maar deze uitspraak kan wellicht aanknopingspunten bieden voor een startpositie over de effecten van assimilatiebelichting op de natuur. Ten leste heb ik nog even overzichtelijk gemaakt wat in de bezwaarprocedures van 2018 en 2019 naar voren is gekomen, al kent dit natuurlijk een andere juridische status. Desalniettemin kan dit goed zijn om op het netvlies te hebben voor het verdere traject.

Beoordelingskader
ABRvS 18 december 2012 (ECLI:NL:RVS:2013:2450): Richtlijnen van de Nederlandse stichting voor verlichtingskunde kunnen in redelijkheid worden gehanteerd voor de beoordeling of onaanvaardbare lichthinder wordt ondervonden. Het kan een kader bieden.

ABRvS 24 oktober 2001 (ECLI:NL:RVS:2001:BM1328): Motiveringsgebrek. Dit betrof een weigering van een verzoek om assimilatiebelichting. Volgens de gemeente konden de glastuinbedrijven immers volstaan met geen assimilatiebelichting in de donkerperiode. Volgens de Afdeling dient er echter in dat geval voldoende inzicht te worden gegeven in de afweging die aan hun overweging ten gronde ligt (dat ondanks de door appellanten aangegeven problemen geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd dat in de donkerperiode geen assimilatiebelichting is). Met name welke technische, teelttechnische en bedrijfseconomische omstandigheden doorslaggevend zijn geweest.

Belanghebbendheid
ABRvS 23 november 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:3100): Volgens de Richtlijn Lichthinder kunnen de effecten van assimilatiebelichting op grote afstand (in casu twee kilometer) hinder veroorzaken. De effecten op de helderheid van de hemel zijn in dat opzichte ook van belang en niet alleen op de gevel van de woningen. Het niet kunnen uitsluiten dat een appellant gevolgen van enige betekenis, naar objectieve maatstaven gemeten, kan ondervinden, maakt hem een belanghebbende.

Stellen van voorschriften
ABRvS 28 maart 2007 (ECLI:NL:RVS:2007:BA1679): Vanuit een appartementencomplex is rechtstreeks zicht op kassen. De woningen zullen direct worden aangestraald als gevolg van de lichtstraling aan de bovenzijde van de kassen, waardoor appellanten lichthinder kunnen ondervinden. Er kunnen nog aanvullende maatregelen worden getroffen dan die in de vergunning zijn opgenomen. Die hadden in de beschikking opgenomen dienen te worden.

Natuur en passende beoordeling
ABRvS 13 juli 2005 (ECLI:NL:RVS:2005:AT9287): Betreft gebruik assimilatiebelichting op een grotere afstand dan 500 meter vanuit de Oosterschelde (staatsnatuurmonument). Artikel 12 eerste lid Natuurbeschermingswet was van toepassing. Beoordeeld of het bestreden besluit in strijd is met de Habitatrichtlijn of de Vogelrichtlijn en of er een nieuwe passende beoordeling had moeten worden gemaakt (artikel 6 derde lid Habitatrichtlijn). Er is al een MER opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan. Bij een afstand groter dan 500 meter dient er daarnaast een lichtplan te worden opgesteld en aan de minister ter goedkeuring te worden voorgelegd. Bij de MER is gesteld dat over de effecten van assimilatiebelichting op de natuur veel onduidelijkheden bestaan. Het is duidelijk dat er een relevant risico op verstoring van vogels en zoogdieren bestaat. Waarschijnlijk is het gebied dat door assimilatiebelichting wordt beïnvloed nooit groter is dan 500 meter. Het hangt er natuurlijk er van af hoe wordt afgeschermd. Bij zijafscherming van kassen, is er volgens het MER een reëel risico op verstoring van vogels en zoogdieren op het

nabijgelegen schorgebied (moeras langs rivieren). Bij een gedeeltelijke bovenafscherming naast de algemeen vereiste zijafscherming wordt een risico vrijwel geheel weggenomen. Er bestaat een belangrijke leemte in kennis over de effecten van kunstlicht op met name vogels. Volgens de Afdeling kan '*slechts een vergunning worden verleend nadat zekerheid is verkregen dat de activiteit geen schadelijke gevolgen zou hebben voor de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied. Dit is het geval wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaan dat er geen schadelijke gevolgen zijn'*.

Bezwaarzaken 2018 en 2019
In het advies van de commissie behandeling bezwaarschriften (hierna, de commissie) van de gemeente Pijnacker-Nootdorp van 20 november 2018 (**518120**) kwam naar voren dat het bestuursorgaan in redelijkheid de afweging heeft kunnen maken dat het belang van de bescherming van het milieu zich niet verzet tegen een lager afschermingspercentage. De afweging tussen economische belangen en natuurwaarden had volgens de commissie al plaatsgevonden bij de vaststelling van het bestemmingsplan en de daarin opgenomen en reeds gerealiseerde mogelijkheden tot het oprichten van de kassen. Het bestaande besluit maakte geen significante wijzigingen mogelijk in de bestaande verhouding tussen de economische belangen en natuurwaarden. De aspecten duisternis en het donkere landschap in de omgeving van de inrichting zijn al geruime tijd ondergeschikt aan de diverse bedrijfsmatige activiteiten in het gebied. Volgens de commissie is van belang dat het bestreden besluit de bestendiging vormt van een bestaande bedrijfssituatie en niet leidt tot een hogere lichtemissie dan in de huidige omvang.

Uit de bezwaarzaak van 2019 (**553470**) kwam in het advies naar voren dat er sprake was van een motiveringsgebrek. De commissie was van oordeel dat op het bestuursorgaan de verantwoordelijkheid rust om toe te zien dat er geen sprake is van vrijblijvendheid. "*Het bestuursorgaan moet in de beslissing op bezwaar aangeven wat het rechtsgevolg is als voor 1 mei 2021 een BBT beschikbaar komt die zorgt voor minder lichtuitstraling met behoud van product. Voorts adviseert de commissie het bestuursorgaan om daarbij kenbaar te maken wat het rechtsgevolg is, als de drijver van de inrichting na het verstrijken van de termijn niet voldoet aan artikel 3.58, eerste lid, onder a en b, van het Activiteitenbesluit. Ten slotte adviseert de commissie het bestuursorgaan in de beslissing op bezwaar duidelijk te maken hoe de bevoegdheid om een maatwerkbesluit voor de toepassing van assimilatiebelichting te nemen, zich verhoudt tot een uitbreiding van het glastuinbouwbedrijf".*